

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องบทบาทของชาของที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและมีผลของการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องบทบาทของชาของที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลในครั้งนี้ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนท้องถิ่น จำนวน 30 คน มีผลตามประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 จากคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญสรุปประเด็นได้ว่า ชองเป็นกลุ่มชาติพันธุ์พื้นเมืองดั้งเดิมในบริเวณพื้นที่ซึ่งปัจจุบันคือจังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่รวมกลุ่มกันอยู่บริเวณทิวเขาสอยดาวและเขาชฌิมภู โดยเฉพาะในเขตตำบลตะเคียนทอง คลองพลู และพลวง ในอดีต ชองเลี้ยงชีพด้วยการปลูกข้าวไร่ เก็บของป่า และล่าสัตว์ จนได้ชื่อว่าเป็นนายพรานที่ชำนาญ ปัจจุบันชาของส่วนใหญ่เปลี่ยนมาประกอบอาชีพทำสวนผลไม้และรับจ้างทั่วไป มีความพยายามในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม ซึ่งพบว่าการปรับตัวของกลุ่มชาติพันธุ์ของในมิติทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย การปรับตัวด้านภูมิปัญญา ประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ เนื่องจากสภาวะแวดล้อมทางสังคมไม่เอื้ออำนวย ทำให้ชองต้องเปิดพื้นที่ทางวัฒนธรรม โดยรับวัฒนธรรมภายนอกเข้ามาผสมผสานและปรับให้เข้ากับวิถีชีวิตของตนเอง แม้ในบางครั้งยอมสูญเสียความเป็นตนเอง เพื่อลดความขัดแย้งและความแตกต่างระหว่างชาติพันธุ์

ประเด็นที่ 2 ความรู้สึกของชาของที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จากคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญสรุปประเด็นได้ว่า รักและเทิดทูนพระองค์ท่านและถ้าไม่มีพระองค์ท่านในอดีตที่ผ่านมาคงไม่มีประเทศไทยในปัจจุบัน ดังนั้นในวันที่ 28 ธันวาคม ของทุกปี ที่มีงานของจังหวัดจันทบุรี ชุมชนชาของจะไปร่วมงานทุกครั้ง มีการนำพระบรมสาทิสลักษณ์ของพระองค์ท่านแขวนไว้ที่บ้านเรือน

ประเด็นที่ 3 ชาของในสมัยก่อนจะมีบทบาทอย่างไรในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งจากคำสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ในอดีตชาของเป็นกลุ่มชนที่มีฐานะที่ระบบสังคมในระดับเดียวกับคนป่า มีวิถีชีวิตที่อาศัยป่าเป็นแหล่งทำมาหากิน ดังนั้นการมีสถานภาพทางสังคมที่ไม่ได้รับการยกย่องว่าเป็นชนชั้นสูง ทำให้การมีตัวตนและมีอำนาจทางการเมืองในฐานะคนชอง ถูกจำกัดพื้นที่โดยปริยาย ยกเว้นคนชองที่ทำหน้าที่ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำท้องถิ่น เป็นต้น คนชองมีอำนาจทางการเมืองในระดับท้องถิ่น ซึ่งถึงแม้จะไม่มีอำนาจมากในการต่อรองกับส่วนจังหวัด แต่ก็ไม่ใช่จะไม่มีพื้นที่ให้ยื่นบนเวทีทางการเมือง หากแต่มีได้ประกาศตัวว่าเป็นคนชอง เพราะฉะนั้นในสมัยก่อนกลุ่มชนชาของจึงเก็บตัวเงียบๆ พอมาระยะหลังที่มีความเจริญเข้ามาวิถีชีวิตของคนชาของก็เปลี่ยนตามและมีบทบาทหน้าที่เหมือนกับชนพื้นเมืองอื่นๆทั่วไปที่ได้รับการยกย่องถือว่าเป็นคนไทยกลุ่มหนึ่งที่มีศักดิ์ศรีและสิทธิต่างๆเท่าเทียมกัน

ประเด็นที่ 4 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตอบถึงความภาคภูมิใจที่บรรพบุรุษของเขาได้มีส่วนร่วมในการกอบกู้เอกราชโดยการเล่าว่าในปี พ.ศ. 2310 ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - เดือนกันยายน พระยาตากและไพร่พลได้มายังชุมชนพลวงที่เป็นกลุ่มชนชาของในอดีตและได้ประทับพักแรมและเดินทางต่อไปยังชุมชนตะเคียนทอง เพื่อเยี่ยมเยียนและเกลี้ยกล่อมให้อาณาประชาราษฎร์อยู่เย็นเป็นสุข และชักชวนชาวบ้านชุมชนชองที่มีอายุระหว่าง 25 - 40 ปี ไปเป็นกำลังร่วมกันกู้ชาติ ทางชุมชนชาของ

ได้มอบเสบียงอาหาร ศาสดราอาวุธยุทโธปกรณ์ และไม่ตะเคียนทองเพื่อทำเรือ ร่วมในการกอบกู้เอกราชครั้งนี้ด้วย ซึ่งถือว่าเป็นความภาคภูมิใจของชาวช่องเป็นอย่างยิ่ง

ประเด็นที่ 5 สิ่งที่เป็นเครื่องยืนยันในการกอบกู้เอกราชครั้งนั้น จะพบร่องรอยจากโบราณสถาน เช่นวัดต่างๆในจังหวัดจันทบุรี ชุมชนต่างๆที่ยังคงมีชื่อเรียกตั้งแต่สมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชจนถึงปัจจุบันอาจจะมีเสียงเพี้ยนไปบ้าง อยู่ต่อเรือนบ้านเสม็ดงาม แผนที่เส้นทางการเดินทัพของพระองค์ท่านในอดีต รวมถึงเอกสารตำราที่นักวิชาการได้เก็บรวบรวมไว้เช่นหนังสือ 111 วัน พระยาตากรวบรวมไพร่พลที่จันทบุรี เมืองเพนียด ตำบลคลองนารายณ์ (บริเวณวัดทองทั่ว) ในปัจจุบันที่เป็นที่ตั้งของตำนานเมืองจันทบุรี

และจากผลของการสัมภาษณ์ในตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเรื่องบทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ซึ่งมีผลดังตารางที่ 4.1 – 4.2

ตารางที่ 4.1 แสดงสถานภาพของผู้เชี่ยวชาญในการตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 เพศชาย	17	56.67
1.2 เพศหญิง	13	43.33
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ประถมศึกษา	3	10.00
2.2 มัธยมศึกษา	10	33.33
2.3 อนุปริญญา	4	13.33
2.4 ปริญญาตรี	10	33.33
2.5 สูงกว่าปริญญาตรี	3	10.00
3. ประสบการณ์หรือตำแหน่งในพื้นที่		
3.1 กำนัน	5	16.67
3.2 ผู้ใหญ่บ้าน	17	56.67
3.3 ประชาชนท้องถิ่น	8	26.67

จากตารางที่ 4.1 ผลของแบบสอบถาม พบว่า เพศชาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 เพศหญิง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.33 ระดับการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาคือผู้ตอบแบบสอบถามจบการศึกษาระดับอนุปริญญา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ส่วนประสบการณ์หรือตำแหน่งในพื้นที่ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 รองลงมาคือดำรงตำแหน่งประชาชนท้องถิ่น จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67

ตารางที่ 4.2 แสดงผลของการตอบคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์และความรู้เดิมของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชาวชองในพื้นที่

ข้อความ	จำนวน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ชนพื้นเมืองดั้งเดิมของชาวจังหวัดจันทบุรีคือชาวชอง	30	4.13	0.59	มาก
2. ชาวชองที่เป็นชนพื้นเมืองมีเชื้อสายมาจากเขมรและมอญ	30	4.33	0.59	มาก
3. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมีคุณต่อชาวจันทบุรีและประเทศไทย	30	5.00	0.26	มากที่สุด
4. ชาวชองในสมัยก่อนเป็นชนพื้นเมืองที่รักสันโดษมีความเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง	30	4.00	0.61	มาก
5. ชาวชองมีส่วนร่วมในการกอบกู้เอกราชของประเทศไทยในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	30	3.97	0.64	มาก
6. สิ่งที่ยังบอกถึงการมีส่วนร่วมกอบกู้เอกราชมาจากตำนานและคำบอกเล่าของบรรพบุรุษ	30	4.30	0.54	มาก
เฉลี่ย		4.29	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับชาวชองภาพรวมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.29 โดยมีประเด็นที่เห็นมากที่สุดคือ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมีคุณต่อชาวจันทบุรีและประเทศไทย มีค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมาคือ ชาวชองที่เป็นชนพื้นเมืองมีเชื้อสายมาจากเขมรและมอญ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.33

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง บทบาทของชาวชองที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง บทบาทของชาวชองที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังตาราง

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของข้อความของเอกสารหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
ด้านหลักการ						
1. ความเหมาะสมของแนวคิดพื้นฐานและหลักการของหลักสูตร	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. ความชัดเจนของกรอบแนวคิด	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านวัตถุประสงค์						
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน	1	1	1	1	1	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านโครงสร้างหลักสูตร						
5. ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
6. ความเหมาะสมในการจัดลำดับเนื้อหาของหลักสูตร	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านกระบวนการดำเนินการฝึกอบรม						
7. วิธีการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมมีความหลากหลาย เหมาะสม	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
8. วิธีการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมตอบสนองวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านสื่อประกอบการสอน						
9. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมและหลากหลาย	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
10. สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
ด้านการวัดและประเมินผล						
11. วิธีการวัดและประเมินผลหลากหลายเหมาะสมและตอบวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
12. เครื่องมือและเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	1	1	1	1	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง บทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช มีความสอดคล้องกัน

ผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง บทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ดังตาราง

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง บทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

รายการประเมิน	ความเหมาะสม		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านหลักการ			
1. ความเหมาะสมของแนวคิดพื้นฐานและหลักการของหลักสูตร	4.60	0.50	มากที่สุด
2. ความชัดเจนของกรอบแนวคิด	4.60	0.50	มากที่สุด
ด้านวัตถุประสงค์			
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านโครงสร้างหลักสูตร			
5. ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร	4.40	0.50	มาก
6. ความเหมาะสมในการจัดลำดับเนื้อหาของหลักสูตร	4.40	0.50	มาก
ด้านกระบวนการดำเนินการฝึกอบรม			
7. วิธีการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมมีความหลากหลายเหมาะสม	4.60	0.44	มากที่สุด
8. วิธีการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมตอบสนองวัตถุประสงค์	4.40	0.50	มาก
ด้านสื่อประกอบการสอน			
9. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมและหลากหลาย	4.80	0.43	มากที่สุด
10. สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล			
11. วิธีการวัดและประเมินผลหลากหลายเหมาะสมและตอบวัตถุประสงค์	4.60	0.44	มากที่สุด
12. เครื่องมือและเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.80	0.43	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.68	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง บทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.68 เมื่อแยกรายด้านพบว่าด้านวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมาคือด้านสื่อประกอบการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.90

ผลการประเมินคู่มือฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง บทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ดังตาราง

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคู่มือฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง บทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1. องค์ประกอบต่างๆ ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 – 4 มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 – 4 มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การวัด และประเมินผล	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - 4 มีความสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
4. กิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 4 มีความหลากหลาย สอดคล้องสัมพันธ์กัน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 4 มีความเหมาะสมและต่อบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผน	1	1	1	1	1	สอดคล้อง
6. การวัดและประเมินผลในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1-4 มีความหลากหลาย เพียงตรง สามารถวัดได้ตรงประเด็น	1	1	1	1	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง บทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช มีความเหมาะสมสอดคล้องกันในทุกข้อที่ประเมิน

ผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง บทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ดังตาราง

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง บทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

รายการประเมิน	ความเหมาะสม		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. องค์ประกอบต่างๆ ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 – 4 มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน	4.60	0.44	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 – 4 มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล	4.80	0.43	มากที่สุด
3. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - 4 มีความสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร	4.60	0.44	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 4 มีความหลากหลาย สอดคล้องสัมพันธ์กัน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.60	0.44	มากที่สุด
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 4 มีความเหมาะสมและต่อบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผน	4.80	0.09	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผลในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1-4 มีความหลากหลาย เพียงตรง สามารถวัดได้ตรงประเด็น	4.80	0.09	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.70	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง บทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.70 เมื่อแยก รายข้อพบว่า ข้อที่ 2. จุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 – 4 มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ข้อที่ 5. สื่อและแหล่งเรียนรู้ในแผนการ จัดการเรียนรู้ที่ 1 – 4 มีความเหมาะสมและต่อบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผน และข้อที่ 6. การวัดและ ประเมินผลในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1-4 มีความหลากหลาย เพียงตรง สามารถวัดได้ตรง ประเด็น มีค่าเฉลี่ย 4.80 รองลงมาคือข้อที่ 1. องค์ประกอบต่างๆ ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 – 4 มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน ข้อที่ 3. เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - 4 มีความสอดคล้องกับ โครงสร้างของหลักสูตร และข้อที่ 4. กิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 4 มีความ หลากหลาย สอดคล้องสัมพันธ์กัน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่บนระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60

ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องบทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสิน มหาราช ไปทดลองใช้ มีผลดังตาราง

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบก่อนอบรมและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องบทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

แบบทดสอบ	จำนวน	คะแนน	$\bar{x}$	S.D.
ก่อนอบรม	105	20	9.72	1.65
หลังการอบรม	195	20	16.02	2.17

จากตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบก่อนอบรมและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องบทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช คะแนนทดสอบก่อนเรียนจากคะแนนเต็ม 20 คะแนน มีคะแนนรวม 1,021 คะแนน เฉลี่ย 9.72 และคะแนนทดสอบหลังการอบรม จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน มีคะแนนรวม 1,682 คะแนน เฉลี่ย 16.02

ตารางที่ 4.8 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องบทบาทของชาวช่องที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ด้านหลักสูตร

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 เพศชาย	37	35.24
1.2 เพศหญิง	68	64.76
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
2.1 ตั้งแต่ 5 – 10 ปี	44	41.90
2.2 ตั้งแต่ 11 – 20 ปี	28	26.67
2.3 มากกว่า 20 ปี	32	30.48
2.5 ไม่ระบุ	1	0.95
3. วุฒิการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	24	22.86
3.2 ปริญญาตรี	57	54.29
3.3 ปริญญาโท	19	18.10
3.4 สูงกว่าปริญญาโท	5	4.76

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตารางที่ 4.8 พบว่าร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.76 เพศชาย 35.24 ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี ร้อยละ 41.90 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี ร้อยละ 30.48 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี ร้อยละ 26.67 ส่วนวุฒิการศึกษาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 54.29 รองลงมา คือ จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 22.86 และจบการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 18.10

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องบทบาทของที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ด้านหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านภาพรวมของหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.45	0.61	มาก
1.1 ข้าพเจ้ามีความสนใจเต็มใจที่จะเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้	4.52	0.54	มากที่สุด
1.2 ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจที่มีโอกาสได้เรียนรู้ตามหลักสูตรนี้	4.42	0.69	มาก
1.3 หลักสูตรนี้มีประโยชน์ต่อตนเอง เยวชวน และชุมชน	4.42	0.60	มาก
1.4 หลักสูตรนี้สามารถสร้างจิตสำนึกของความรักชาติ	4.42	0.63	มาก
2. ด้านเนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.36	0.63	มาก
2.1 เนื้อหาของหลักสูตรมีความน่าสนใจ	4.42	0.65	มาก
2.2 เนื้อหาของหลักสูตรทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน	4.36	0.66	มาก
2.3 การแบ่งเนื้อหาการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยมีความชัดเจน	4.34	0.62	มาก
2.4 ลำดับของเนื้อหาในแต่ละหน่วยจากง่ายไปยากและเชื่อมโยงกัน	4.32	0.61	มาก
3. ด้านกระบวนการเรียนรู้	4.37	0.64	มาก
3.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีหลากหลายชัดเจนปฏิบัติได้จริง	4.36	0.59	มาก
3.2 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด	4.34	0.65	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและรักชาติ	4.40	0.66	มาก
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม	4.40	0.67	มาก
4. ด้านความสามารถของวิทยากรดำเนินงาน	4.40	0.61	มาก
4.1 วิทยากรมีการเตรียมความพร้อมมาอย่างดี	4.42	0.55	มาก
4.2 มีศิลปะในการบรรยายและการตอบคำถาม	4.36	0.64	มาก
4.3 มีการนำเสนอเนื้อหาสาระที่เข้าใจง่าย	4.41	0.61	มาก
4.4 เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงออกอย่างทั่วถึง	4.42	0.65	มาก
5. ด้านสื่อการเรียนรู้	4.34	0.65	มาก
5.1 มีความน่าสนใจและเหมาะสมกับวัย	4.22	0.63	มาก
5.2 มีความหลากหลายและสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.31	0.67	มาก
5.3 มีความชัดเจนช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น	4.42	0.67	มาก
5.4 มีความสอดคล้องและตรงตามจุดประสงค์	4.43	0.60	มาก
6. ด้านการวัดและประเมินผล	4.36	0.63	มาก
6.1 พึงพอใจกับกระบวนการวัดและประเมินผล	4.47	0.64	มาก
6.2 มีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผล	4.36	0.66	มาก

ข้อความถาม	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
6.3 เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความชัดเจน ตรงกับสิ่งที่ต้องการ วัด	4.31	0.59	มาก
6.4 มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน	4.31	0.64	มาก
รวมทุกด้าน	4.38	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องบทบาทของที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ด้านหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38 เมื่อแยกรายด้านพบว่าอันดับแรกด้านด้านภาพรวมของหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย 4.45 รองลงมาคือด้านด้านความสามารถของวิทยากรดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40 และด้านกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.37

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องบทบาทของที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งใช้ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการอบรม และผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม ดังกล่าวแล้วข้างต้นส่วนผลของการประเมินคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องบทบาทของที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีผลดังนี้

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการรับรองคุณภาพหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องบทบาทของที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จากผู้เชี่ยวชาญ

มาตรฐาน	ผลการรับรอง		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านอรรถประโยชน์	4.27	0.37	มาก
1.1 ผลการประเมินตรงตามที่ต้องการ	4.20	0.84	มาก
1.2 สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวงการศึกษา	3.80	0.45	มาก
1.3 เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรได้	4.80	0.45	มากที่สุด
2. ด้านความเป็นไปได้	4.50	0.00	มาก
2.1 หลักสูตรฝึกอบรมนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้	4.80	0.45	มากที่สุด
2.2 มีความคุ้มค่าและเหมาะสม	4.20	0.45	มาก
3. ด้านความเหมาะสม	4.40	0.55	มาก
3.1 หลักสูตรไม่มีผลกระทบต่อการทำงานในหน้าที่	4.40	0.55	มาก
3.2 หลักสูตรมีความเหมาะสมที่จะนำไปต่อยอดการพัฒนาการเรียนการสอน	4.40	0.55	มาก
4. ด้านความถูกต้อง	4.00	0.35	มาก
4.1 หลักสูตรสามารถตอบผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เข้ารับการอบรมได้	4.00	0.00	มาก

มาตรฐาน	ผลการรับรอง		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
4.2 หลักสูตรมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา	4.00	0.71	มาก
รวมทุกด้าน	4.29	0.09	มาก

จากตารางที่ 4.10 แสดงผลคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องบทบาทของที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จากผู้เชี่ยวชาญ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.29 เมื่อแยกรายด้านพบว่าด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมาคือด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.40

จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวความคิดเห็นถึงเรื่องหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องบทบาทของที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช นั้นเกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษ เพราะนักเรียนได้เรียนรู้เกิดความรักและภาคภูมิใจในถิ่นกำเนิด ครูผู้สอนมีหลักสูตรและสามารถพัฒนา ต่อยอดในการพัฒนาหลักสูตรของตนเองได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี